

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

بهرام رحمانی
۲۲ می ۲۰۱۸

نوش دارو بعد از مرگ سهراب!

نوش دارو بعد از مرگ سهراب، ضرب‌المثلی است که به داستان معروف رستم و سهراب برمی‌گردد. یعنی فردی، سازمانی و حکومتی، خلاصه همه گونه سعی و تلاش را حتی خارج از حدود مقدرات و امکان انجام می‌دهد ولی توفیقی حاصل نمی‌کند و همه تلاش‌هایش بی‌نتیجه می‌ماند. اکنون این ضرب‌المثل در مورد تلاش‌های سران و مقامات حکومت اسلامی پس از خروج امریکا از برجام صدق می‌کند. مقامات حکومت اسلامی، به هر دری می‌زنند تا مانع تحریم‌ها و فشارهای جدید شوند اما به‌معنای واقعی تمام درها به روی این نمایندگان حکومت جهل و جنایت، ترور و اعدام، شلاق و سنگسار، ستم و استثمار و... بسته شده است.

در این مطلب نگاهی خواهیم داشت به مواضع طرفین درگیر در مسأله تحریم‌های اقتصادی ایران و اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران.

خروج امریکا از برجام، کمکش جناحی درونی حکومت اسلامی را نیز تشدید کرده است به‌طوری که مجلس خبرنگان طی بیانیهای از روحانی خواست که با امضاء برجام به کشور لطمه زده است از مردم عذرخواهی کند. خامنه‌ای گفته است: گفته می‌شود برجام را با ۳ کشور اروپایی ادامه می‌دهیم. من به این ۳ کشور هم اعتماد ندارم؛ به این‌ها هم اعتماد نکنید. اگر می‌خواهید قرارداد بگذارید، تضمین عملی بگیریم و الا این‌ها همان کار امریکا را خواهند کرد. اگر نتوانستید تضمین قطعی بگیرید، دیگر نمی‌شود برجام را ادامه داد.

این در حالی‌ست که حزب مؤتلفه اسلامی، طی بیانیهای تأکید کرد: دل بستن به اروپا برای تداوم برجام یک توهم است. جعفری فرمانده سپاه پاسداران نیز در واکنش به تصمیم ترامپ در مورد برجام گفت: بنده خروج شرورانه امریکا را از برجام که قبل از آن هم اعتباری نداشت تیریک می‌گویم. کاملاً مشخص بود که امریکائی‌ها قابل اعتماد نیست و دوباره ثابت شد که به هیچ‌وجه امریکا در تعهداتش قابل اعتماد نیست.

او افزود: واضح است که اروپائی‌ها بین حکومت اسلامی و امریکا نمی‌توانند مستقلاً تصمیم بگیرند و وابسته به امریکا هستند و سرنوشت برجام روشن است.

این در حالی‌ست که روحانی گفته است: جمهوری اسلامی در برجام می‌ماند. به‌گفته ناظران، اظهارات روحانی در مورد ماندن در برجام، یک امید واهی تلقی می‌شود.

در حالی که دولت حسن روحانی برای گرفتن تضمین از اروپا مذاکرات را آغاز کرده، شماری از محافظه‌کاران در مجلس شورای اسلامی ایران خواستار تعیین مهلتی یک‌ماهه هستند.

مجتبی ذوالنور، رئیس کمیته هسته‌ای مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرگزاری «تسنیم»، وابسته به سپاه پاسداران درباره این تلاش‌ها گفت: «براساس این طرح دو فوریتی که به امضای بیش از ۷۰ تن از نمایندگان مجلس رسیده، از دولت خواسته شده که اگر نتوانست در مدت حداکثر یک ماه تضمین‌های لازم را از اروپائی‌ها در قبال برجام اخذ کند، می‌بایست اقدامات لازم جهت افزایش ظرفیت غنی‌سازی اورانیوم به ۱۹۰ هزار سو را انجام دهد و در مجموع فعالیت‌های هسته‌ای مانند قبل از سر گرفته شود.»

این طرح در صورت تصویب به‌عنوان یک ماده جدید به قانون موسوم به «اقدام متقابل ایران در برجام» افزوده خواهد شد.

حکومت اسلامی ایران، بر این تصور هستند که چین و روسیه متحد دایمی آن‌هاست و آن‌ها اجازه نخواهند داد حکومت‌شان در تنگنا قرار گیرد. اما واقعیت‌ها برعکس این تخیل و تصور مالیخولیائی سران و مقامات حکومت اسلامی ایران را نشان می‌دهند. اگر سران چین و روسیه و اتحادیه اروپا با فرستادگان حکومت اسلامی می‌نشینند و گاهی نیز در راستای منافع خود نه منافع مردم ایران، انتقادی به سیاست‌های ترامپ رئیس جمهوری امریکا دارند داستان دیگریست و ربط مستقیمی به تحریم‌های اقتصادی ایران ندارد. بی‌تردید هنگامی که آب گل آلود می‌شود هر حکومتی سعی می‌کند ماهی خود را بگیرد.

در چنین وضعیتی، سران و مقامات حکومت اسلامی به شکل مسخره‌ای اعلام کرده‌اند که اگر منافع‌شان در برجام تضمین نشود از آن خارج می‌شود! در حالی که حکومت اسلامی ایران، تمام فرصت‌ها و کارت‌های برنده‌اش سوزانده و کار از کار گذشته است.

چین و روسیه هم آب پاکی را روی دست سران حکومت اسلامی ایران ریختند! خبرگزاری رویترز می‌گوید که یک مقام عالی‌رتبه شرکت ملی نفت ایران به تازگی از مقامات چینی خواسته که با وجود خطر تحریم‌های امریکا، همچنان به خرید نفت خام ایران ادامه دهند. اما به نوشته رویترز چینی‌ها در این مورد هیچ ضمانتی به ایرانی‌ها نداده‌اند.

اما در این میان اتفاق جدید افتاده که آن هم به ضرر حکومت اسلامی ایران است. معاون نخست‌وزیر چین می‌گوید مقام‌های آن کشور و ایالات متحده امریکا، در مسائل اقتصادی و بازرگانی «به تفاهم رسیده‌اند» و توافق کرده‌اند از ورود به یک «جنگ تجاری» خودداری کنند. همزمان پکن اعلام کرده واردات از امریکا را «به‌طور چشمگیری» افزایش می‌دهد.

لیو هه، معاون نخست‌وزیر و نماینده ویژه رئیس‌جمهوری چین، هفته پیش برای گفت‌وگو بر سر مسائل اقتصادی و بازرگانی میان پکن و واشینگتن، به ایالات متحده سفر کرد. به گزارش شین‌هوا، خبرگزاری دولتی چین، این سفر به دعوت مقام‌های امریکائی انجام شد.

لیو روز شنبه ۲۹ اردیبهشت ماه به خبرنگاران گفت دو طرف توافق کرده‌اند «وارد جنگ تجاری نشوند، و جلوی وضع تعرفه‌های جدید علیه یکدیگر را بگیرند؛ آنچه مهم‌ترین نتیجه مذاکرات اخیر بود». مقام‌های امریکائی هنوز در مورد تعرفه‌ها سخنی نگفته‌اند.

معاون نخست‌وزیر دولت پکن از سفر خود به واشنگتن اعلام رضایت کرده و گفته‌است توافق‌های اصلی، پیش‌تر میان دونالد ترامپ و شی جین‌پینگ، روسای جمهوری امریکا و چین به دست آمده بود.

همزمان با این گفته‌ها، ایالات متحده و چین، در بیانیه‌ای مشترک که آن‌هم روز شنبه منتشر شده، می‌گویند چین توافق خود را برای افزایش چشمگیر واردات کالا و خدمات از امریکا اعلام کرده است.

این موضوع به گمانه‌زنی‌ها در مورد وقوع «جنگ تجاری» میان دو قدرت بزرگ اقتصادی جهان دامن زد. در همان زمان لی کچیانگ، نخست وزیر چین گفته بود «هیچ کس از جنگ تجاری پیروز بیرون نمی‌آید».

شماری از مقام‌های امریکائی و چینی در هفته‌های گذشته در مورد دستیابی به توافق میان دو کشور برای جلوگیری از وقوع «جنگ تجاری» احتمالی ابراز امیدواری کرده بودند.

در بیانیه مشترک روز شنبه امریکا و چین، به این‌که آیا دو طرف در مورد خودداری از وضع تعرفه‌های جدید به توافق رسیده‌اند یا نه، اشاره‌ای نشده است.

به گزارش رادیو فرانسه، خبرگزاری رویترز از قول منابعی می‌نویسد که سعید خوشرو، مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی نفت که همراه با محمد جواد ظریف به پکن رفته بود، به‌طور جداگانه با مسؤولان بلندپایه دو شرکت نفتی «سینوپک» و «ژوهای ژنرون» گفتگو کرده است.

منابع معرفی‌نشده به رویترز گفته‌اند که طی این ملاقات، خوشرو پیام محمد جوادظریف را به چینی‌ها منتقل کرده که بر اساس آن «ایران امیدوار است که چین میزان واردات نفت خود را ثابت نگاه دارد».

چین که نخستین واردکننده نفت خام در دنیاست، طی سه ماه نخست سال ۲۰۱۸ به‌طور متوسط روزی ۶۵۵ هزار بشکه نفت از ایران خریده است. این رقم تقریباً معادل یک‌چهارم کل صادرات نفتی ایران است.

اما خبرگزاری رویترز می‌نویسد که مقامات چینی هیچ تعهد قطعی به ایرانیان نداده‌اند و فقط گفته‌اند که شرکت‌هایشان بیرو خطی هستند که توسط پکن تعیین می‌شود.

معاون وزیر خارجه روسیه تأکید کرده است حفظ برجام بدون این‌که حکومت ایران امتیازات بیش‌تری به غرب بدهد امکان‌پذیر نخواهد بود. به گزارش خبرگزاری حکومتی فارس، وزارت خارجه روسیه معتقد است که امریکا در تصمیم خود برای وضع مجدد تحریم‌های یک‌جانبه علیه حکومت ایران تجدید نظر نخواهد کرد.

بنا بر گزارش خبرگزاری «اینترفکس»، «سرگئی ریابکوف» معاون وزیر خارجه روسیه سه‌شنبه گذشته با بیان این مطلب اعلام کرد: حفظ توافق هسته‌ای (برجام) بدون این‌که تهران امتیازات جدیدی واگذار کند، غیرممکن خواهد بود. ریابکوف ادامه داد: خروج امریکا از توافق هسته‌ای باعث افزایش تنش‌های نظامی در منطقه خاورمیانه (غرب آسیا) خواهد شد.

سخن‌گوی وزارت خارجه حکومت اسلامی ایران در واکنش به این گفته پوتین، که به‌زودی نیروهای خارجی از سوریه خارج می‌شوند اعلام کرد که کسانی باید از سوریه خارج شوند که بدون اجازه دولت سوریه وارد شده‌اند.

بهرام قاسمی، سخن‌گوی وزارت خارجه ایران دوشنبه ۳۱ اردیبهشت در نشست خبری خود در ارتباط با موضوع خروج نیروهای نظامی حکومت اسلامی از سوریه گفت: «کسی نمی‌تواند ایران را وادار به کاری کند و تا زمانی که تروریسم باشد و دولت سوریه بخواهد ایران حضور خواهد داشت».

او افزود: «کسانی باید خارج شوند که بدون اجازه دولت سوریه وارد شده‌اند».

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه پنج‌شنبه ۱۷ مه - ۲۷ اردیبهشت در دیدار با بشار اسد، رئیس جمهوری سوریه در شهر سوچی روسیه اعلام کرده بود که به‌زودی نیروهای خارجی از این کشور خارج می‌شوند و می‌توان پروسه سیاسی را که آغاز شده، به پیش برد.

الکساندر لاورنتینوف، فرستاده پوتین به سوریه نیز فردای این دیدار گفت: «این سخنان درباره همه گروه‌های نظامی خارجی موجود در سوریه، از جمله امریکائی‌ها، ترک‌ها، حزب‌الله و ایرانی‌ها است.»

در همین حال مهندس حاج، نماینده پارلمان سوریه روز دوشنبه، در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم سفر اسد به روسیه را با «اهمیت زیاد» توصیف کرد و گفت مذاکرات پوتین و اسد تنها به قانون اساسی جدید سوریه محدود نماند، بلکه «ارزیابی وضعیت نظامی در سوریه» و «تعیین اولویت‌های مرحله آینده» را نیز شامل شد.

مهندس حاج گفت: «بین ارتش سوریه و متحدانش و پیش از همه ایران و روسیه درباره مسائل نظامی هماهنگی مداوم وجود دارد، اما در فواصل زمانی مختلف یک ارزیابی فراگیر از اوضاع نظامی به‌عمل می‌آید که هدف از آن ایجاد نقشه راهبردی است، زیرا نقشه میدانی را فرماندهان میدانی طراحی می‌کنند، اما تعیین نقشه راهبردی فرماندهان نظامی به‌عهده سیاستمداران است که در رأس قدرت قرار دارند.»

به‌گفته او، سوریه «وارد مرحله بازسازی سریع شده است از همین رو باید این مسائل با طرف ایرانی و روسی هماهنگ شود و در همین ارتباط مسؤولان اقتصادی ایران به‌منظور مشخص کردن برنامه فعالیت اقتصادی و ماهیت مرحله آینده مربوط به بازسازی سفرهای متعددی به سوریه داشتند.»

حضور نظامی ایران در سوریه، از موضوعات مورد مناقشه بین ایران و اسرائیل و طرف‌های توافق هسته‌ای است. اسرائیل به‌طور رسمی اعلام کرده که حضور نظامی ایران در سوریه را برنمی‌تابد و بارها نیز به مواضع و تأسیسات نظامی حکومت اسلامی در خاک سوریه حمله هوایی کرده و امریکا نیز خواهان فشار بر ایران به‌دلیل حضور این کشور در سوریه و تشنجات خاورمیانه است و یکی از دلایل خروج‌اش از برجام نیز همین مسأله و برنامه راکتی ایران بوده است. در این میان کشورهای اروپایی که بر حفظ برجام تأکید دارند نیز معتقدند در کنار پیش‌برد توافق هسته‌ای باید با ایران در مورد حضورش در سوریه، نقش‌اش در مناقشات منطقه‌ای و همچنین برنامه راکتی حکومت اسلامی وارد گفت‌وگو شد.

سخن‌گوی وزارت خارجه ایران در نشست خبری خود طرح این مسائل را «جنگ روانی اتاق‌های فکر، با حمایت کانون‌های مشخصی در جهان و منطقه» خواند و گفت: «ایران هیچ مذاکره دیگری جز برجام نخواهد داشت.»

به‌گفته بهرام قاسمی، جمعه آینده کمیسیون مشترک برجام اولین جلسه خود بدون امریکا را برگزار خواهد کرد و قرار است در این جلسه موضوعات ایران پیگیری شود و «غیر از این چیزی وجود ندارد.»

دونالد توسک رئیس شورای اروپا روز پنج‌شنبه ۱۷ می ۲۰۱۸ در پایان جلسه رهبران ۲۸ کشور اتحادیه اروپا اعلام کرد که آن‌ها به اتفاق آرا توافق کرده‌اند تا زمانی‌که ایران به تعهداتش در برجام پایبند است، در این توافق بمانند.

توسک در عین حال اضافه کرد که شورای اروپا از کمیسیون اروپایی خواسته است برای اقدام در زمینه منافع اروپا که تحت‌الشعاع قرار می‌گیرند، آماده شود.

در همین حال ژان کلود یونکر رئیس کمیسیون اروپا نیز به خبرنگاران گفت اتحادیه باید از شرکت‌هایش حمایت کند و از همین رو کار تهیه متممی برای «قانون مسدودکننده» در این زمینه را آغاز می‌کند.

این قانون که مربوط به سال ۱۹۹۶ میلادی است، حال باید شامل قانون‌های تحریمی ایران نیز بشود تا اروپا بتواند از آن استفاده کند. بنا بر این قانون شرکت‌های اروپایی ملزم به پیروی از قوانین تحریمی امریکا نیستند.

یوکر در حالی چنین موضوعی را پیش می‌کشد که شرکت‌های عمده اروپایی طرف قرارداد ایران یکی پس از دیگری فعالیت‌های خود در این کشور متوقف می‌کنند.

تلاش اتحادیه اروپا برای حفظ توافق هسته‌ای با ایران پس از خروج ایالات متحده ادامه دارد. میگل آریاس کانیتا، کمیسیونر انرژی اتحادیه اروپا در همین راستا به تهران سفر کرده تا در ملاقات با مقام‌های ارشد ایرانی از وعده‌های اروپا برای حفظ «برنامه جامع اقدام مشترک» (برجام) بگوید. نمایندگان محافظه‌کار مجلس اما می‌خواهند برای گرفتن تضمین از اروپا ضرب‌الاجلی یک ماهه تعیین کنند.

علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران شنبه ۱۹ مه ۲۹ اردیبهشت پس از دیدار با کانیتا گفت: «آقای کانیتا به‌طور کامل برای ما اقداماتی که اروپا در صدد انجام آن بعد از خروج امریکا از برجام است را تشریح کردند. به‌ویژه در رابطه با مقررات مسدودسازی که قرار است توسط اتحادیه اروپا احیا شود.»

به‌گفته رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، یکی از راه‌حل‌های اروپا «به‌کارگیری یورو در تعاملات میان ایران و اروپا» است. او همچنین تهدید کرد که در صورت شکست برجام، ایران می‌تواند غنی‌سازی ۲۰ درصدی را از سر بگیرد. به گزارش خبرگزاری «رویترز»، کانیتا در دو روز بازدید از ایران با پنج مقام ارشد ایرانی دیدار می‌کند. او شنبه ساعاتی پس از دیدار با صالحی، با بیژن زنگنه، وزیر نفت نیز دیدار کرد و در ادامه سفر با محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران نیز دیدار خواهد کرد.

نخستین دور از تحریم‌های هسته‌ای و اشنگتن علیه تهران پس از بازگشت دوباره آن‌ها، صادرات نفت ایران را هدف می‌گیرد. تحریم‌های نفتی می‌توانند ضربه سختی به اقتصاد ایران وارد کنند.

با این حال زنگنه، وزیر نفت ایران پس از دیدار با کانیتا در جمع خبرنگاران گفت که در صورت کمک اتحادیه اروپا، میزان صادرات نفت ایران کاهش نمی‌یابد:

«اگر اتحادیه اروپا بتواند برجام را نجات دهد، خروج امریکا از این توافق تأثیری بر صادرات نفت ایران نخواهد داشت و سطح صادرات ما تغییر نخواهد کرد. در این صورت نیازی به اتخاذ تصمیم جدید در سازمان کشورهای صادرکننده نفت نیست.»

ایالات متحده پیش از این در گزارشی گفته بود که به دلیل وجود مازاد کافی نفت در بازار، تحریم‌های نفت علیه ایران قابل اجرا است و موجب کاهش عرضه یا افزایش سرسام‌آور قیمت نفت نخواهد شد.

رهبران اروپایی برای حفظ برجام اعلام آمادگی کرده‌اند. اما آن‌ها هم‌زمان تصدیق می‌کنند که توانایی‌شان در مقابله با تحریم‌ها محدود است. یک مقام ارشد اروپایی بدون افشای نام به رویترز گفته است که نمی‌توان معجزه کرد و تنها می‌توان تضمین‌های محدودی به ایران برای حفظ برجام ارائه کرد.

دیپلمات‌های اروپایی به رویترز گفته‌اند که سفر کانیتا به ایران بیش‌تر جنبه‌ای نمادین دارد تا هم رهبران ایران را به باقی‌ماندن در برجام تشویق کند و هم از حسن روحانی، رئیس‌جمهوری میان‌رو ایران را که هدف انتقاد تندروها است، اعلام حمایت کند.

شرکت کشتیرانی مولر-مرسک دانمارک، بزرگ‌ترین شرکت حمل محموله‌های دریایی، روز پنج‌شنبه ۲۷ اردیبهشت ماه اعلام کرد به خاطر تحریم‌های امریکا فعالیت‌های خود در ایران را متوقف می‌کند.

روز پنج‌شنبه شرکت دنیلی ایتالیا نیز اعلام کرد که قرارداد ۱/۵ میلیارد یورویی حوزه فولادسازی خود با ایران را به حالت تعویق درآورده است. شرکت فولاد «دنیلی» که در ایتالیا مستقر است، تلاش برای یافتن اعتبارات مالی سفارشات دریافتی از ایران را متوقف کرد. به نوشته رویترز، این اقدام در پی اعلام خروج امریکا از برجام صورت می‌گیرد. و به زودی تحریم‌های امریکا علیه ایران باز می‌گردد.

این شرکت ایتالیائی به دنبال ۱ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار برای سفارشات مربوط به ایران بود. مدیرعامل شرکت دنیلی روز پنجشنبه گفت با خروج آمریکا از توافق هسته‌ای، بانک‌ها دیگر حاضر نیستند اعتبار پروژه‌های ایران را تأمین کنند، چرا که نگران تحریم‌های ثانویه آمریکا هستند.

تحریم‌های ثانویه آمریکا، تحریم‌هایی است که شرکت‌های خارج از آمریکا را به خاطر تجارت با ایران هدف قرار می‌دهد. شرکت دنیلی در سال ۲۰۱۶، چارچوپ یک توافق تجاری با ایران را به ارزش ۵ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار امضاء کرده بود.

توتال در ژوئیه سال گذشته میلادی، قرارداد توسعه فاز یازدهم پارس جنوبی را به ارزش یک میلیارد دلار در ایران به امضا رساند. این شرکت، اولین شرکت بزرگ نفتی جهان بود که پس از توافق اتمی قدرت‌های جهانی با ایران در ژوئیه ۲۰۱۵ به ایران رفت.

اما اعلام خروج آمریکا از این توافق و بازگشت تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، شرکت‌های خارجی به ویژه توتال را برای همکاری با ایران نگران کرده است.

توتال در بیانیه‌ای که روز چهارشنبه منتشر کرد، نوشت که اگر معافیتی را از سوی مقامات آمریکا و با حمایت دولت فرانسه و اتحادیه اروپا به دست نیاورد، باید تا پیش از چهارم نوامبر ۲۰۱۸ از ایران خارج شود. این معافیت باید شامل مصونیت شرکت توتال در برابر دستگاه قضائی آمریکا در زمینه تحریم‌های ثانویه این کشور علیه ایران باشد.

اجرای تحریم‌های ثانویه آمریکا علیه شرکت توتال می‌تواند منجر به از دست رفتن کمک مالی بانک‌های آمریکائی به توتال شود.

بر اساس گزارش خبرگزاری فرانسه، نود درصد تأمین مالی عملیات مختلف توتال در جهان از سوی بانک‌های آمریکائی تأمین می‌شود.

پیش‌تر منابع آگاه به رویترز اظهار کردند، اگر توتال از میدان «پارس جنوبی» که بزرگترین ذخایر گاز طبیعی جهان را دارد، خارج شود شرکت ملی نفت چین CNPC آماده است تا جای خالی این شرکت فرانسوی را پر کرده سهم آن را بخرد.

یک مقام نفتی دولتی بلندپایه به رویترز گفته بود: «احتمال خروج توتال از ایران بالا است و در چنین سناریویی، CNPC آماده است تا سهم این شرکت فرانسوی را به طور کامل در دست بگیرد.»

تحت شرایط توافق برای توسعه فاز ۱۱ میدان گازی «پارس جنوبی»، شرکت CNPC می‌تواند ۵۰/۱ درصد سهم توتال را در اختیار گرفته و اپراتور این پروژه شود.

شرکت CNPC در حال حاضر ۳۰ درصد سهم در میدان پارس جنوبی دارد و ۱۹/۹ درصد سهم نیز در اختیار شرکت پتروپارس ایران است. بنا بر منابع ایرانی مطلع درباره قیمت فعلی بازار، کل ذخایر این میدان که بین ایران و قطر مشترک است، حدود ۲/۹ تریلیون دلار ارزش خواهد داشت.

همچنین مدیر عامل زمینس، جو کایزر، روز دوشنبه گذشته اعلام کرد که در پی برقراری مجدد مجازات‌ها از سوی آمریکا، شرکت زیر نظر او نمی‌تواند قراردادهای تازه‌ای با ایران منعقد کند.

او اطمینان داد که قراردادهای امضاء شده در گذشته به اجرا در خواهد آمد، اما در راستای اجرای تصمیمات تازه آمریکا، این شرکت نمی‌تواند خطر انعقاد قراردادهای جدید با ایران را بپذیرد.

زمینس با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که این شرکت «اصول و جزئیات مربوط به مجازات‌های اعلام شده آمریکا را با دقت مورد بررسی قرار می‌دهد.»

به‌گفته زمینس، بازار ایران «بخش بسیار کوچکی» از گردش کار این شرکت را تأمین می‌کند، در حالی‌که ۲۰ درصد فروش جهانی زمینس به مبلغ ۲۰ میلیارد دلار در سال در بازار امریکا صورت می‌گیرد و ۵۰۰۰۰ نفر برای این شرکت در آن کشور کار می‌کنند. به‌گزارش زمینس «تحویل سه توربین گازی به ایران نیز همچنان در حال تعلیق قرار دارد.»

در همین حال، «ا.ا.د.ا.س.ا.ف»، شرکت مادر سازنده هواپیماهای ایرباس نیز اعلام کرد در حال بررسی «اثرات تصمیم امریکا بر قراردادهای» است و این شرکت قواعد جاری بر کنترل صادرات را به اجرا خواهد گذاشت. بیمه آلیانتهس، زمینس و توتال نیز از دیگر شرکت‌های بزرگ اروپائی هستند که از توقف فعالیت‌هایشان در ایران خبر داده‌اند.

با وجود اظهارات مقام‌های اتحادیه اروپا درباره اتخاذ تدابیری برای تداوم فعالیت شرکت‌های اروپائی در ایران در مواجهه با تحریم‌های امریکا، یک بانک المانی و یک شرکت لهستانی از تعلیق فعالیت در ایران خبر دادند. به‌گزارش اسپوتنیک به نقل از العالم، روز جمعه ۱۸ مه یک بانک المانی و یک شرکت لهستانی فعال در زمینه نفت، گاز و معدن با اشاره به تحریم‌های آتی امریکا علیه ایران، از تعلیق فعالیت خود در ایران خبر دادند. دی زد بانک یا بانک تعاونی مرکزی المان (DZ Bank)، دومین بانک بزرگ المان به لحاظ دارائی جمعه اعلام کرد که تمام مبادلات مالی با ایران را معلق می‌کند.

مدیرعامل مرکز تجارت فرانسه در ایران روز جمعه گفت: از مهاجرت جمعی شرکت‌های اروپائی از ایران، به‌دنبال تصمیم امریکا مبنی بر اعمال تحریم‌های جدید می‌ترسد.

رویتر با مخابره این خبر افزود: شرکت‌های بزرگ شروع به دادن علامت مبنی بر عقب‌نشینی از ایران کرده‌اند. مدیرعامل مرکز تجارت فرانسه در تهران، در کنفرانسی در مؤسسه روابط بین‌الملل فرانسه گفت: متأسفانه آنچه که ما از آن می‌ترسیم، عقب‌نشینی دسته‌جمعی شرکت‌های اروپائی است.

بزرگترین شرکت پالایش نفت جاپان اعلام کرد: نفت ایران را با دیگر کشورهای خاورمیانه جایگزین می‌کنیم. این شرکت اعلام کرد که به دلیل بازگشت تحریم‌های امریکا، اگر مجبور شویم، نفت ایران را با دیگر کشورهای خاورمیانه جایگزین می‌کنیم.

به‌گفته ناظران، اروپا نیز چاره‌ای ندارد جز آن که در امور اقتصادی، بازرگانی، پولی و مالی، دنبال‌رو امریکا باشد. اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۷ به میزان ۱۱ میلیارد یورو - ۱۳ میلیارد دلار، کالا به ایران صادر کرده که نسبت به سال ۲۰۱۵، افزایشی معادل ۶۶ درصد نشان می‌دهد. این مقدار ۱۰۰ برابر صادرات امریکا به ایران در همین دوره است. یونکر گفته است هدف اتحادیه این است که این روند قانونی تا پیش از بازگشت تحریم‌های امریکا در ۱۵ مرداد، آماده شود.

در همین حال آنگلا مرکل صدر اعظم المان نیز در پی اعلام تصمیم اتحادیه اروپا گفت آن‌ها در تلاشند تا موضوع دادن غرامت به کمپانی‌های کوچک و متوسط را بررسی کنند. اما خانم مرکل افزود در نظرگرفتن این موضوع برای همه نهادهای تجاری که هدف اقدامات امریکا قرار می‌گیرند «شدنی نیست و نباید در این زمینه توهمی ایجاد شود.» کشورهای اروپائی امیدوارند با این اقدامات در مقابل تحریم‌های ثانویه ایالات متحده، ایران را راضی کنند که در برجام بماند. تهران هشدار داده است که در صورت منفعت نبردن از برجام، از این توافق خارج خواهد شد و برنامه هسته‌ای خود را بدون محدودیت ادامه می‌دهد.

در این میان عباس عراقچی، معاون وزیر امور خارجه ایران در جلسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس ایران در این خصوص موضع‌گیری کرده است. سید حسین نقوی حسینی، سخنگوی کمیسیون ضمن اشاره به سخنان نماینده وزارت خارجه بیان داشت: «کشورهای اروپایی از ۴۵ تا ۶۰ روز وقت دارند تا ضمانت‌های لازم را برای دفاع از منافع ایران و جبران خسارت ناشی از اخراج ایالات متحده از برجام را بدهند.»

به‌گفته معاون وزیر امور خارجه، اگر اعضای اروپایی برجام در مدت زمان مشخص ضمانت لازم را ندهند، تصمیم‌گیری درباره آینده بر عهده مقامات ارشد ایران است.»

در چنین شرایطی، وزارت خزانهداری آمریکا سه‌شنبه ۱۵ مه ۲۰۱۸، تحریم‌های جدیدی علیه ایران وضع کرد که رئیس بانک مرکزی، سه شخصیت حقیقی دیگر مرتبط با سپاه پاسداران و حزب‌الله لبنان و یک بانک در عراق را هدف قرار داده است.

وزارت خزانهداری آمریکا در بیانیه‌ای که بر روی وبسایت خود منتشر کرده، اعلام کرد که ولی‌الله سیف رئیس بانک مرکزی ایران را در فهرست تحریم‌های خود قرار داده است.

سه شخصیت حقیقی دیگر از جمله محمد قصیر از مسؤولان حزب‌الله لبنان هم در فهرست تحریم‌های جدید آمریکا قرار گرفته‌اند.

بانک «البلاد» اسلامی که مقر آن در عراق است نیز از سوی وزارت خزانهداری آمریکا تحریم شد.

بنا بر بیانیه وزارت خزانهداری آمریکا، افراد و نهادهای تحریم شده، متهم هستند که به نیابت از سپاه پاسداران ایران، میلیون‌ها دالر به حزب‌الله لبنان حواله می‌کنند.

این در حالی است که تهدیدهای جدیدی آمریکا و از سرگیری تحریم‌های هسته‌ای نیز ایران را تهدید می‌کند؛ مسأله‌ای که می‌تواند وضعیت اقتصاد بحران زده ایران را دشوارتر کند.

وزارت خزانهداری آمریکا پنج‌شنبه ۱۰ مه هم، تحریم‌های جدیدی علیه ایران اعلام کرده بود که ۳ نهاد و ۶ فرد مرتبط با سپاه قدس شاخه برون مرزی سپاه پاسداران ایران را در بر گرفت.

این نخستین تحریم‌های اضافی علیه ایران پس از لغو توافق هسته‌ای (برجام) به شمار می‌آید. پیش از این کاه سفید اعلام کرده بود که آمریکا در حال تهیه فهرست تحریم‌های جدیدی علیه ایران است تا دست‌نیافتن این کشور به اسلحه اتمی را تضمین کند.

همچنین ریاست امنیت ملی سعودی اعلام کرد کشورهای عربی خلیج روز چهارشنبه ۱۶ می ۲۰۱۸، نام حسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان را به فهرست تروریسم افزودند.

ساعاتی پس از وضع تحریم‌های جدید آمریکا علیه حزب‌الله لبنان و افراد مرتبط با آن، پادشاهی عربی سعودی و دیگر کشورهای خلیج نام ۱۰ تن از افراد مرتبط با حزب‌الله را به فهرست تروریسم افزودند.

در بیانیه ریاست امنیت ملی سعودی آمده است که این ۱۰ نفر در دو گروه ۵ نفره تقسیم می‌شوند که گروه اول شامل اعضای شورای رهبری حزب‌الله لبنان است و مسئولیت اتخاذ تصمیم‌های حزب را بر عهده دارد. در این گروه نام حسن نصرالله، نعیم قاسم، محمد یزبک، حسین خلیل و ابراهیم امین السید ذکر شده است. گروه ۵ نفره دوم نیز شامل افراد و نهادهایی است که با فعالیت‌هایی که از «اقدامات تروریستی» حزب‌الله لبنان حمایت می‌کنند، در ارتباط هستند.

این افراد و نهادها شامل طلال حمه، علی یوسف شراره، مجموعه الطیف، حسن ابراهیمی و شرکت تجارت و بیمه‌کاری ماهر است.

براساس سیستم مبارزه با جرایم تروریستی و تأمین مالی تروریسم در پادشاهی عربی سعودی که با شماره «آ/۲۱» و در تاریخ اول نوامبر ۲۰۱۷ و در راستای قطعنامه شمار ۱۳۷۳ سازمان ملل صادره در سال ۲۰۰۱ که تروریست‌ها و حامیان تروریسم و اقدامات تروریستی را هدف قرار می‌دهد، پادشاهی عربی سعودی اقدام به درج نام این افراد و نهادهای در فهرست تروریسم این کشور کرد.

پدافند هوایی عربستان سعودی دو فروند راکت انصارالله یمن را در جنوب شهر جیزان را در دو نوبت رهگیری و نابود کرد. حوثی‌ها در در نخستین حمله راکتی فرودگاه جیزان را هدف قرار داده بودند. ائتلاف عربی می‌گوید حوثی‌ها به حمله به مناطق مسکونی گرایش پیدا کرده‌اند.

به گزارش خبرگزاری رویترز، پیش از حمله راکتی دوم به جیزان، حوثی‌های یمن شامگاه دوشنبه ۲۱ مه - ۳۱ اردیبهشت اعلام کرده بودند که فرودگاه جیزان را با یک فروند راکت بالستیک بدر یک هدف قرار داده‌اند. اطلاعی از خسارت‌ها و تلفات احتمالی از حمله راکتی حوثی‌ها به فرودگاه جیزان در دست نیست.

جیزان از شهرهای ساحلی کرانه دریای سرخ است، در جنوب عربستان و در مرز یمن واقع شده، یک فرودگاه و یک بندرگاه دارد.

نوری المالکی سخن‌گوی ائتلاف نظامی به عربستان سعودی اعلام کرده که پدافند هوایی عربستان سعودی هر دو حمله راکتی را رهگیری و با موفقیت خنثی کرده است.

المالکی، حوثی‌های یمن را متهم کرده که به تازگی مناطق مسکونی در عربستان سعودی را هدف حملات راکتی خود قرار می‌دهند.

حوثی‌های یمن در ماه‌های گذشته بارها عربستان سعودی، از جمله ریاض را هدف حملات راکتی قرار داده‌اند. نیروهای ائتلاف عربی هم همچنان به بمباران مناطق مسکونی، از جمله به مدارس، بیمارستان‌ها و بازارهای یمن ادامه داده است. در این حملات نه تنها زیرساخت‌های لازم برای زندگی در یمن از بین رفته، بلکه هزاران نفر هم کشته یا زخمی شده‌اند.

اوایل فروردین - مارس سال جاری انصارالله یمن شمال شرق ریاض و شهرهای نجران، جازان و خمیش مشیط را هدف ۷ حمله راکتی قرار داد. وزارت دفاع عربستان اعلام کرد که با موفقیت، راکت‌ها را رهگیری و نابود کرده است. در اثر اصابت بقایای یک راکت به ساختمانی در ریاض یک نفر کشته و دو نفر و زخمی شدند. این نخستین بار بود که در حملات راکتی انصارالله به عربستان سعودی یک نفر جان خود را از دست می‌داد. شورای امنیت سازمان ملل تشکیل جلسه داد و حمله راکتی حوثی‌های یمن به عربستان سعودی را محکوم کرد. کارشناسان سازمان ملل اعلام کرده‌اند که ایران تحریم تسلیحاتی یمن را نقض کرده. با این حال در قطعنامه شورای امنیت به‌طور مشخص از حکومت اسلامی ایران نام برده نشد.

اعضای شورای امنیت، در بیانیه خود اعلام کرده بودند که حملات راکتی انصارالله یمن به عربستان سعودی به بحران یمن دامن می‌زند و زندگی میلیون‌ها نفر از ساکنان یمن را با قطعی و بیماری به خطر می‌اندازد.

نیویورک تایمز اوایل سال جاری میلادی گزارش داده بود که گروهی از کماندوهای نیروی «گرین برت» آمریکا برای یافتن انبارهای راکت حوثی‌ها به مرز عربستان سعودی با یمن اعزام شده‌اند.

محمدجواد ظریف، وزیر خارجه حکومت اسلامی ایران، روز پنج‌شنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۷ مه، به شدت به عربستان سعودی به خاطر همراهی‌اش با آمریکا در تحریم رهبران ارشد حزب‌الله و افراد و نهادهای مرتبط با آنان انتقاد کرد.

وزارت امور خارجه حکومت اسلامی ایران، روز چهارشنبه ۲۶ اردیبهشت - ۱۶ مه، ادعا کرد که تحریم‌های جدید امریکا علیه ایران به‌ویژه تحریم رئیس بانک مرکزی این کشور، تهران را در مقابل واشینگتن «مصمم‌تر، صبورتر و مقاوم‌تر» خواهد کرد.

بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه حکومت اسلامی ایران، با انتشار بیانیه‌ای، ضمن محکوم کردن تحریم‌های جدید امریکا نوشت که اعلام تحریم‌های جدید علیه ایران به ویژه قرار دادن نام ولی‌الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی حکومت اسلامی ایران در فهرست تحریم‌ها، همزمان با گفت‌وگوهای ایران با اتحادیه اروپا درباره برجام، بیانگر آن است که «امریکا با خروج یک جانبه از برجام نتوانسته است تاکنون به اهداف ضدایرانی و از پیش تعیین شده خود دست یابد.»

او اضافه کرد که امریکا با تحریم‌های جدید «تلاش می‌کند بر اراده و تصمیم دیگر اعضای باقی مانده در برجام و سایر کشورهای جهان اثر بگذارد.»

بانک مرکزی عراق، با صدور بخشنامه‌ای اعلام کرده که همه معاملات بانکی خود با بانک بلاد اسلامی را متوقف کرده، همه حساب‌های این بانک را مصادره و حساب‌های ارس حبیبی، رئیس بانک بلاد اسلامی را هم توقیف کرده است.

به گزارش خبرگزاری رویترز، استیو منوچین، وزیر خزانه‌داری امریکا سه‌شنبه ۱۵ مه - ۲۵ اردیبهشت گفته بود: «وحشتناک است اما عجیب نیست که رئیس کل بانک مرکزی ایران در تنبانی با سپاه قدس تلاش کرده حزب‌الله لبنان را تأمین مالی کند. این امر البته اعتبار او را به عنوان رئیس بانک مرکزی که می‌بایست ضامن درست‌کاری او باشد زیر سؤال برده. امریکا اجازه نمی‌دهد که ایران از نظام مالی بین‌المللی با گستاخی سوءاستفاده کند.»

بخشنامه بانک مرکزی عراق که در رسانه‌های عربی منتشر شده و به موجب آن معاملات بانکی با بانک بلاد به تعلیق درآمده

آراس حبیب، رئیس بانک بلاد اسلامی اما اتهامات وزارت خزانه‌داری امریکا مبنی بر همکاری با بانک مرکزی ایران برای تأمین مالی سپاه قدس را رد کرده و با انتشار بیانیه‌ای گفته بود:

«برخی طرف‌ها پس از آنکه فهمیدند ما به یک کرسی در پارلمان دست یافتیم، اتهاماتی را علیه ما مطرح کردند. ما دلایل و مدارک قاطعی داریم که تمامی این اتهامات علیه من و بانک البلاد را رد می‌کند.»

آراس حبیب سال‌ها مدیریت بخش اطلاعات «کنگره ملی عراق» به رهبری احمد چلبی را به عهده داشت. او پس از مرگ چلبی در سال ۲۰۱۵، رئیس این حزب شد. حبیب با پیوستن به لیست نصر به رهبری حیدر عبادی، نخست‌وزیر در انتخابات اخیر عراق شرکت کرد.

وزارت خزانه‌داری امریکا چهارشنبه ۱۶ مه - ۲۶ اردیبهشت نیز اعلام کرد که با همکاری عربستان سعودی، بحرین، کویت، عمان، قطر و امارات متحده عربی، علاوه بر حسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان و معاون او، محمد یزیک، حسین الخلیل، و ابراهیم الامین السید که همگی از اعضای شورای رهبری حزب‌الله هستند را در فهرست تحریم‌های خود قرار داده است. تنها دو روز بعد امریکا عبدالله صفی‌الدین، نماینده حزب‌الله لبنان در ایران و محمد ابراهیم بازی، تأمین‌کننده مالی این گروه و پنج شرکت مربوط به او را در فهرست تحریم‌های خود قرار داد.

هفت‌نامه ویکی استاندارد، براساس یک توصیه نامه که در کنگره امریکا در حال دست به دست شدن است گزارش داد که واشنگتن در حال تدوین گام‌های لازم برای اعمال فشار به اروپا برای همراهی کردن با تحریم‌ها علیه حکومت ایران است.

ویکلی استاندارد افزود: براساس یک توصیه نامه بیرونی که در دفاتر چندین نماینده کنگره در حال چرخیدن است و متن آن به روئیت ما رسیده، هفت گام برای مقابله با اقدامات کشورهای اروپائی که تلاش می‌کنند از تحریم‌های امریکا دور بمانند پیش‌بینی و توصیه شده است.

این توصیه‌نامه که در حال دست به دست شدن در میان نمایندگان کنگره است توسط مشاور ارشد بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها تهیه شده است و به سیاستمداران امریکائی توصیه می‌کند یک پیام قوی به کشورهای اروپائی با توجه به امکان بالقوه وضع تعرفه برای مقابله با تحریم‌های امریکا ارسال کنند.

گولدربرگ، در این توصیه‌نامه گفته که باید برای اروپائی‌ها آشکار ساخت که هرگونه تلاش برای پاسخ به اعمال مجدد تحریم‌ها از طریق اعمال تعرفه (برکالاهای امریکائی) تأثیر بسیار منفی روی مذاکرات جاری پیرامون تعرفه‌های فولاد و آلومینیوم خواهد گذاشت و همچنین بخش‌های استراتژیک اقتصادی کشورهای اروپائی هدف قرار خواهد گرفت.

در این توصیه‌نامه آمده، پیام (امریکا به اروپا) باید این باشد؛ مذاکرات تجاری را از موضوع تحریم‌های ایران جدا نگه دارید؛ نتیجه قاطعی کردن این دو موضوع با یکدیگر عواقب مخربی برای اروپا در پی خواهد داشت.

مشاور ارشد بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها درباره سامانه سوئیفت، که روزانه میلیون‌ها پیام تراکنش مالی در سرتاسر جهان را رد و بدل می‌کند، نیز اظهار نظر کرده و توصیه‌هایی به سیاستمداران امریکائی کرده است.

او در این زمینه گفته؛ پشت درهای بسته دیپلمات‌های اروپائی در حال پذیرفتن این مسأله هستند که با تحریم‌های امریکا همراهی خواهند کرد. ولی ما هم نیاز داریم که برای قطع ارتباط بانک‌های ایرانی با سوئیفت فشار بیاوریم و روی آن تمرکز کنیم.

او به نمایندگان کنگره امریکا، توصیه کرده است که باید به هر عضو سوئیفت یادآوری کنیم که در صورت عدم قطع دسترسی بانک‌های ایرانی، به‌ویژه بانک مرکزی ایران، با این شبکه تراکنشی، آن‌ها مورد تحریم و جریمه ایالات متحده قرار خواهند گرفت.

تردیدی نیست که با وضع به وجود آمده، بسیاری از شرکت‌های اروپائی نیز ناچار خواهند شد حتی اگر قراردادی با حکومت ایران امضاء کرده‌اند، آن را باطل سازند، نه تنها سرمایه‌گذاری‌های خارجی از ایران بیرون خواهد رفت، بلکه بسیاری از سرمایه‌داران داخلی نیز خواهند کوشید پول خود را از کشور خارج کنند.

همچنین خبرگزاری رویترز ۳۰ اردیبهشت، به نقل از «ولت ام سونتگ» می‌گوید مقام‌های قاره اروپا، روسیه و چین، در هفته پیش‌رو در وین دیدار خواهند کرد. ریاست جلسات برعهده هلگا اشمید، معاون مسؤول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، خواهد بود. این مذاکرات پس از خروج امریکا از «برجام» صورت می‌گیرد و یکی از اهداف مهم آن -آن‌طور که روزنامه المانی گفته‌است- زنده نگه‌داشتن توافق اتمی با ایران است.

«ولت ام سونتگ» به نقل از «منابع ارشد اروپائی» می‌گوید نمایندگان بریتانیا، فرانسه، آلمان، چین و روسیه، در دیدار هفته پیش‌رو شرکت خواهند کرد، اما ایالات متحده در آن شرکت نمی‌کند. مشخص نیست آیا نماینده یا نمایندگانی از ایران، کشوری که همواره بر حفظ و توسعه برنامه راکتی خود تأکید کرده، در مذاکرات حضور خواهند داشت یا نه.

یک دیپلمات ارشد اروپائی به «ولت ام سونتگ» گفته است «ما باید نام «توافق اتمی وین» را کنار بگذاریم و موارد تازه‌ای به آن اضافه کنیم». اشاره این مقام اروپائی به توافقی است که میان تهران، دولت باراک اوباما و پنج قدرت جهانی دیگر در تیر ماه ۱۳۹۴ در وین، پایتخت اتریش، به‌دست آمد.

دونالد ترمپ از منتقدان سرسخت توافق اتمی با ایران بود و خواستار اصلاحاتی در آن شد تا جلوی دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای را به‌طور برگشت‌ناپذیر و بدون محدودیت زمانی بگیرد و به بازرسی‌های گسترده‌ای از تأسیسات ایران

بیانجامد و مانع از توسعه برنامه راکتی ایران شود. امریکا، از اقدامات ایران در منطقه نیز شدیداً انتقاد کرده است. تهران با مذاکره دوباره بر سر برجام مخالفت کرده و می‌گوید برنامه راکتی‌اش با اهداف دفاعی توسعه پیدا کرده و حاضر به توقف آن نیست.

دیگر طرف‌های توافق اتمی خواستار حفظ آن شده بودند، اما ترمپ در نهایت از آن خارج شد. از آن زمان تا کنون دیدارها و گفت‌وگوهایی میان مقام‌های ارشد حکومت اسلامی و مقام‌های اروپایی، مسکو و پکن، صورت گرفته‌است. طرف‌های باقی‌مانده در توافق اتمی خواستار ادامه حضور تهران هستند و ابراز امیدواری کرده‌اند که بتوان به اجرای «برجام» ادامه داد، اما مشخص نیست با بازگشت تحریم‌های ایالات متحده و فشارهای واشنگتن چنین چیزی تا چه حد عملی باشد.

یک دیپلمات ارشد اروپایی طرف گفت‌وگو با «ولت ام سونتگ» می‌گوید تنها در صورت تغییر نام توافق اتمی و افزودن موارد تازه به آن است که شاید بشود رئیس‌جمهوری امریکا را قانع کرد به آن عمل کند و از بازگرداندن تحریم‌ها منصرف شود.

«ولت ام سونتگ» این احتمال را مطرح کرده که مشکلات پیش‌روی شرکت‌های اروپایی برای درگیر نشدن با تحریم‌های امریکا است که مقام‌های اروپایی را به‌سوی یافتن رویکردی تازه سوق داده‌است. به گفته «ولت ام سونتگ» توافق تازه می‌تواند دربرگیرنده میلیارد‌ها دالر کمک‌های اقتصادی برای ایران باشد؛ شبیه کمک‌هایی که اتحادیه اروپا به ترکیه کرد تا میزبان میلیون‌ها پناهنده سوری شود و جلوی عبور آن‌ها به اروپا را بگیرد.

وزارت خارجه آلمان هنوز واکنشی به گزارش «ولت ام سونتگ» نشان نداده‌است. «ولت ام سونتگ»، نسخه روزهای یکشنبه روزنامه المانی «دی‌ولت» است.

به علاوه وزارت خارجه امریکا می‌گوید ایالات متحده می‌خواهد با کشورهای دیگر ائتلافی را علیه حکومت تهران تشکیل دهد که هدف از آن نظارت بر «فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده» ایران در منطقه خاورمیانه است.

هدر نوئرت، سخنگوی وزارت خارجه امریکا در این‌باره گفته که این ائتلاف «با بسیاری از کشورها از سراسر جهان تشکیل می‌شود تا با نگاهی واقعی‌تر به رژیم ایران نگاه کنند» و از این طریق «فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده» تهران زیر نظر گرفته شود؛ «فعالیت‌هایی که نه تنها برای منطقه (خاورمیانه) که برای سایر نقاط جهان تهدید محسوب می‌شوند». نوئرت، مدعی شده که موضوع تشکیل «ائتلاف ضد ایران» نیست، «ایالات متحده پشت مردم ایران است، نه پشت حکومت این کشور».

به‌گفته او جزئیات نقشه تشکیل چنین ائتلافی هفته آینده توسط مایک پمپئو، وزیر امور خارجه امریکا ارائه خواهد شد. این نخستین سخنرانی بزرگ پمپئو از ماه آوریل خواهد بود که وزیر خارجه امریکا شد.

سخن‌گوی وزارت خارجه امریکا، ائتلاف مورد نظر علیه ایران را با «ائتلاف ضد داعش» در سوریه و عراق مقایسه کرد که ۷۵ کشور و مؤسسه در آن فعالیت دارند اما تنها تعداد کمی از اعضای آن در جنگ علیه داعش شرکت کرده‌اند. هیتز نوئرت در این‌باره که «ائتلاف ضد ایران» شامل یک بخش نظامی نیز خواهد بود چیزی نگفت.

واشنگتن پیش از این اعلام کرده بود که مایک پمپئو به‌منظور فشار بیش‌تر بر ایران در زمینه برنامه هسته‌ای حکومت اسلامی و برنامه راکتی سپاه پاسداران، مذاکرات خود با متحدان امریکا را ادامه می‌دهد.

امریکا برای مقابله با رفتارهای مخرب جمهوری اسلامی ایران در منطقه، شکل بخشیدن به ائتلافی جهانی را تدارک می‌بیند. ترمپ دلائل امریکا برای تشکیل چنین ائتلافی را در جلسه مشترک با دبیرکل پیمان دفاعی ناتو در کاخ سفید شرح داد.

پنجشنبه عصر ۲۷ اردیبهشت، ترامپ در جلسه مشترک کابینه با دبیر کل ناتو گفت، هر کجا بروید جای پای فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده حکومت اسلامی ایران دیده می‌شود.

او افزود: دولت امریکا متعهد به همکاری با متحدانمان برای پایان دادن به جاه‌طلبی‌های اتمی ایران و فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده آن در سراسر خاورمیانه است.

ترامپ افزود: فرقی نمی‌کند به کجا بروید، هر جا مشکلی است، ایران در پشت آن قرار دارد. دیگر اجازه نخواهیم داد. موضع ترامپ در حالی است که روز پنجشنبه، همچنین «خانم هدر نائورت» سخنگوی وزارت خارجه امریکا گفت، مایک پمپئو وزیر خارجه این کشور در اولین سخنرانی خود در تشریح سیاست خارجی امریکا، خواهان تشکیل ائتلافی جهانی برای مقابله با فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده حکومت اسلامی خواهد شد.

نائورت افزود: ما خوشحال و هیجان زده ایم که اولین سخنرانی وزیر خارجه در تشریح سیاست خارجی امریکا درباره ایران و راه پیش روی ما خواهد بود.

سخنگوی وزارت خارجه امریکا افزود: ایالات متحده برای تشکیل ائتلافی جهانی سخت تلاش خواهد کرد؛ نه ائتلافی مانند ائتلاف علیه داعش، بلکه می‌خواهیم کشورهای بسیاری را از سراسر جهان با هدفی مشخص برای برخورد با حکومت ایران، با دیدگاهی واقعی‌تر متحد کنیم. نه فقط از دید توافق اتمی بلکه تمامی فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران. رفتارهای ایران فقط تهدیدی در منطقه نیست، بلکه تهدیدی علیه سراسر جهان است.

نائورت، همچنین گفت، دولت پرزیدنت ترامپ نگرانی‌های خود را از رفتار بی‌ثبات‌کننده حکومت اسلامی ایران در منطقه برای متحدان اروپائی و متحدان امریکا در سراسر جهان تشریح کرده است.

سخنگوی وزارت خارجه امریکا، افزود: دولت پرزیدنت ترامپ از همان روز اول به روشنی گفته نگران رفتار بی‌ثبات‌کننده ایران است؛ چه آزمایش‌های راکت بالیستیک باشد، چه تروریسم در سراسر جهان.

او با اشاره به رفتارهای ایران از جمله حمایت از شورشیان حوثی در یمن، شلیک راکت به عربستان سعودی، متحد استراتژیک امریکا و دخالت‌ها در سوریه برای تقویت و حفظ حکومت بشار اسد، گفت حکومت اسلامی ایران، همچنین اقداماتی در اسرائیل انجام می‌دهد.

سخنگوی وزارت خارجه امریکا، تأکید کرد: دولت امریکا به‌طور مستند درباره رفتارهای بی‌ثبات‌ساز ایران به متحدان اروپائی و متحدانمان در سراسر جهان توضیح داده است.

نائورت گفت با تأکید بر این‌که برخورد با ایران نیازمند سیاست جامع‌تری است، گفت: کشورها در سراسر جهان می‌دانند، هیچ‌کس نسبت به رفتارهای بدی که حکومت ایران در آن‌ها درگیر است، بی‌توجه نیست و کشورها از پیوستن به این ائتلاف منفعت خواهند برد، زیرا کارهای بسیار بیش‌تری را می‌توانیم در کنار هم انجام دهیم و تشخیص دهیم که با ایران باید به صورت جامع‌تری برخورد کرد.

اما موضع اروپا چیست؟ سران کشورهای اروپائی با این‌که از خروج ایالات متحده از برجام ناراضی بوده‌اند اما درباره برخورد با رفتارهای بی‌ثبات‌ساز حکومت اسلامی و توقف برنامه راکتی این کشور هم عقیده هستند.

رهبان اروپائی در صوفیه بلغارستان به تازگی دیدار کرده‌اند و تأکید کرده‌اند که می‌خواهند به توافق اتمی با ایران موسوم به برجام پای‌بند بمانند، اما با ایران درباره مسائل دیگر نیز گفت‌وگو کنند.

امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه به‌طور مشخص گفته است: هدف ما حفظ توافق با ایران است که در سال ۲۰۱۵ امضاء شد. همچنین می‌خواهیم از منافع شرکت‌هایمان حفاظت کنیم.

او افزود: گزینه اروپائی‌ها به روشنی این است که می‌خواهیم در توافق بمانیم و همان‌گونه که فرانسه در مجمع عمومی سال گذشته سازمان ملل متحد گفت، می‌خواهیم باب گفتگو با ایران را درباره آینده برنامه اتمی، برنامه راکت بالیستیک و رفتار بی‌ثبات‌کننده در سوریه، یمن، عراق و لبنان باز کنیم.

رئیس جمهوری فرانسه، همچنین گفته خروج امریکا از برجام و توقف فعالیت‌های تجاری شرکت‌های اروپائی با ایران از بیم بازگشت تحریم‌های ثانویه امریکا، باعث جنگ تجاری با امریکا نخواهد شد. ماکرون روز پنج‌شنبه گذشته در بلغارستان گفت ما بر سر ایران، یک جنگ استراتژیک با امریکا را آغاز نخواهیم کرد.

حکومت اسلامی ایران تا کنون و دست‌کم به‌طور رسمی هرگونه مذاکره مجدد درباره برجام را رد کرده و گفته حاضر نیست درباره مسائلی مانند برنامه‌های راکتی و حضور منطقه‌ای خود گفت‌وگو کند.

سه کشور اروپائی طرف توافق هسته‌ای، گرچه بر پای‌بندی خود به برجام تأکید دارند، در روزها و هفته‌های گذشته بیش از پیش درباره برخی مسائل مانند برنامه‌های راکتی و حضور منطقه‌ای ایران با کاخ سفید هم‌صدا شده و آنها را نگران‌کننده می‌خوانند.

روزنامه المانی «ولت ام‌زونتاک» روز یکشنبه ۳۰ اردیبهشت به نقل از منابع آگاه گزارش داد که قرار است دیپلمات‌های روسیه، چین و اروپا هفته آینده درباره یک بسته مالی پیشنهادی با ایران گفت‌وگو کنند و در این مذاکرات احتمالاً مسائلی مانند برنامه راکت‌های بالستیک و حضور منطقه‌ای جمهوری اسلامی نیز مطرح خواهد شد.

بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه حکومت اسلامی ایران، این خبر را تکذیب و اعلام کرد حکومت اسلامی به شرط رعایت منافعش مطابق برجام به توافق هسته‌ای پای‌بند خواهد ماند «و دیگر مسائل مطروحه بی‌پایه، انحرافی و غیرقابل اعتناست».

محور اصلی تبلیغات حسن روحانی در دور دوم شرکت او در انتخابات ریاست‌جمهوری، «کاهش نرخ تورم»، «ثبات قیمت ارز» و «برجام» بود. اما امروز این ادعاها همگی با شکست روبه‌رو شده‌اند. در یک سال گذشته ارزش پول ملی ایران ۵۰ درصد کاهش یافت و به همین نسبت نیز قدرت خرید مردم پائین آمد، دونالد ترامپ از برجام خارج شد و بحران‌های موجود ایران را تشدید کرد.

طبق بررسی‌های کارشناسی، در طی ۴۰ سال بیش از ۹۹ درصد از ارزش ریال کاسته شده است. آخرین قیمت دالر در رژیم سابق ۷ تومان بوده است و آخرین نرخ دالر در رژیم فعلی ۷۰۰۰ و یا ۸۰۰۰ تومان است. نکته مهم‌تر این است که در طی ۴۰ سال عمر نکیت‌بار حکومت اسلامی و رشد تکنولوژی ارتباطات، علوم IT، فراگیر شدن کامپیوتر و گوشی‌های هوشمند و بالا رفتن سطح آگاهی و اطلاعات مردم، امروز جامعه ایران به جایی رسیده است که به معنای واقعی مشخص نیست قیمت دالر در ایران چند است؟

با نگاهی به لابلای اخبار و گرایش‌ات روزنامه‌ها و مشاهده صفحات سایت‌های خبری و تحلیلی فارسی زبان متوجه می‌شویم که افزایش قیمت دالر (با پیامد کاهش ارزش پولی ملی) به مسائلی مانند کاهش قیمت جهانی نفت، کمبود دالر در بانک مرکزی و توقف تزریق دالر به بازار آزاد ارتباط داده می‌شود. در سطوح بالاتر از پژوهش یا تحلیل، افزایش قیمت دالر به برجام، تحریم‌ها و مشکل دسترسی ایران به ارزهای خود در بانک‌های خارجی و نقل و انتقال آن‌ها برگردانده می‌شود. اما هنوز این وقایع‌ها، بیانگر کلیت ماجرا نیستند.

طبق آمار اعلام شده از منابع داخلی ایران، با وجود تحریم‌های اقتصادی ایران، دولت احمدی‌نژاد طی هشت سال از محل فروش نفت مبلغی معادل ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیارد دالر درآمد نفتی داشته است جیب بانک مرکزی پر از دالر بوده است با این حال قادر به مهار جهش‌های نرخ دالر نبودند.

عوامل اقتصادی بزرگ مانند سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی، گسترش شبکه‌های انرژی، ورود به پیمان‌های منطقه‌ای، تحریم‌های بین‌المللی و غیره برای نشان دادن اثرات خود به زمان احتیاج دارند. مشکل اقتصاد ایران، به عوامل عیدیه‌ای بستگی دارد. برای مثال، اقتصادی ایران سپاه پاسداران، بنیاد مستضعفان، بنیاد شهید، آستان قدس و ... هستند. بانک‌های وابسته به نهادهای نظامی، امنیتی و قضائی بی‌شمار و بی‌حساب و کتاب است. در سطوح پائین با تعاونی‌های وابسته به قوه قضائیه، نیروی انتظامی، سپاه، بسیج و سایر ارگان‌ها در اقتصاد فعالند.

مجلس شورای اسلامی، که در بودجه عمومی کشور پول‌هایی را به نهادهای مذهبی تخصیص می‌دهد همانند انگل در همه بندهای بودجه سهم دارند. دولت شیخ حسن روحانی، یک کابینه امنیتی است که دغدغه اول آن حفظ حکومت اسلامی به بهای قربانی کردن زندگی و رفاه اکثریت مردم ایران است. روحانی، بدون جلب نظر رهبر، حتی جرات آب خوردن هم ندارد. دولت یک قسمت مهم از کلیت حاکمیت اسلامی است اما بدون اجازه رهبر یا شورای عالی امنیت ملی و جاهای دیگر، قدرت تصمیم‌گیری ندارد.

رئیس کل بانک مرکزی، که از طرف سوی رئیس جمهوری منصوب شده است در واکنش به افزایش نرخ ارز می‌گوید، میزان سفرهای خارجی ایرانیان زیاد است و باید کم شود. برخی از روشنفکران و افراد مذهبی از این‌که ایرانیان سالی چند میلیارد دلار در کشورهایی نظیر ترکیه، تایلند، آسیای میانه و اروپا غیره خرج می‌کنند شکایت دارند. فعالان سیاسی و افراد غیر مذهبی از خروج هنگفت ارز در مراسم راهپیمائی اربعین که چندسالی است به راه افتاده است شکایت دارند.

گفته می‌شود در طول ۴۰ سال عمر حکومت اسلامی ایران حدود ۸۰۰ میلیارد دلار ارز از کشور خارج شده است. روزنامه شرق می‌نویسد: «تخمین زده می‌شود که بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیارد دلار ارز کثیف در دوره احمدی‌نژاد از ایران خارج و هیچ‌گاه به حساب کشور بازگردانده نشده است.» محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس ایران از از خروج بیش از ۳۰ میلیارد دلار ارز در ماه‌های پایانی سال ۹۶ از ایران خبر داده است. چه‌قدر از این پول‌ها را گردشگران از کشور خارج می‌کنند؟

بنابراین، حاکمیت اسرامی ایران و اطرافیان آن، ۴۰ سال است سرمایه‌های جامعه ایران به یغما می‌برند. آیا طبقه کارگر ایران که به خانواده هایشان رقمی در حدود ۷۰ میلیون نفر از جمعیت ایران را تشکیل می‌دهند دستمزد ماهانه آن‌ها، حتی کفاف دو روزه زندگی آن‌ها را نمی‌دهد پس چگونه ارز گرفته‌اند و به سفرهای خارجی رفته‌اند؟!

اما برخی از مقامات حکومت اسلامی، رسماً اقرار می‌کنند که در ایران «پول‌های کثیف» وجود دارد و آقازاده‌ها و سرمایه‌داران ایرانی پول‌های مفت و بادآورده را می‌برند در خارج خرج می‌کنند. به گفته اقتصاددان‌های ایرانی، جامعه ایران با پدیده خروج دائمی سرمایه مواجه است. کوچ سرمایه در این ابعاد، دلایل احساس ناامنی سرمایه است. در ایران، خروج سرمایه ریشه سیاسی دارد. حکومت حاکم بر جامعه ایران از ابتدای شکل‌گیری خود تا امروز برای شدیداً آزادی‌های فردی و جمعی را سرکوب کرده است. اکنون تصور عمومی در جامعه ایران، این است که ماهیت اسلامی و ارتجاعی این حکومت ۴۰ سال است تعدیل نیافته و پس از این نیز نخواهد یافت. در زمان خاتمی آوازه «اصلاحات» گوش فلک را هم کر کرده بود پس کجا رفت؟

در حقیقت، این کارگزاران حکومت و اطرافیان آن‌هاست که بر سفره نعمت نشسته‌اند هر گاه احساس ناامنی می‌کنند سرمایه خود را بر می‌دارند و به خارج می‌روند. چهل سال است یک روند دائمی خروج سرمایه از ایران برقرار است. بنابراین، پشتوانه پول ملی چیست جز ذخایر طلا، ذخایر ارزهای خارجی و از همه مهم‌تر نظام تولیدی آن؟ خون مردم

را مانند زانو می‌کند، به ارز و طلا تبدیل می‌کنند و با خود می‌برند. تا وقتی این حکومت بر سر قدرت است این وضعیت هم ادامه دارد.

دولت حسن روحانی با وجود انتقاد دائمی از دولت احمدی‌نژاد در نهایت به عنوان تنها راه افزایش دائمی نرخ ارز مجبور شد مانند او سیاست‌های جنگی اتخاذ کند. سیاست‌هایی که با گستره و شدت بیشتری به اجرا در آمد.

صرافی‌های بدون مجوز و چند صرافی دارای مجوز پلمپ شدند. دلالتان خیابانی ارز را بازداشت و نیروی انتظامی و امنیتی در محل‌های سنتی استقرار دالرفروشان مستقر شدند.

معاون اول رئیس جمهوری ایران اعلام کرد عرضه دالر به قیمت بیش‌تر از ۴۲۰۰ تومان قاچاق محسوب می‌شود. تبادل ارز به صورت اسکناس را در همه صرافی‌ها ممنوع اعلام شد. تبادل ارز به ریال و برعکس را در همه مقادیر انحصاراً محدود به خود بانک مرکزی کرد.

ابتدا اعلام شد ۱۲۲۵ حساب متعلق به ۸۶ قاچاقچی مسدود و ۱۰ نفر بازداشت شده‌اند. همچنین اعلام شد ۷۵۵ حساب دلالتان ارزی با ۲۰ هزار میلیارد تومان گردش مالی مسدود شد. دادستان عمومی و انقلاب تهران نیز گفت: ۱۳۰۰ حساب مربوط به اخلاف گران ارز با موجودی ۳۷ میلیارد تومان و گردش مالی شش هزار میلیارد تومان مسدود شده است. نرخ دولتی ارزها بین ۴۰ تا ۵۰ درصد افزایش یافت. دالر را از مبادلات اقتصادی دولتی و رسمی خارج و یورو را جایگزین آن شد. و...

صراف‌ها می‌گویند خرید و فروش ارز به صورت غیر قانونی در بعضی صرافی‌ها و طلافروشی‌ها، کانال‌های خصوصی اینترنتی و محیط‌های خارج از صرافی‌ها هنوز در حال انجام است.

صراف دیگری می‌گوید عمده حجم تبادل ارز به صورت حواله در کشورهای دیگر است: «در ایران ریال گرفته می‌شود و در ترکیه یا یک کشور دیگر دالر یا ارزهای خارجی دیگر تحویل می‌گردد.»

سرمایه‌گذار مالی یک صرافی می‌گوید تقاضاهای سرمایه‌ای برای خرید ارز کاهش یافته و مقدار ارزی که مسافران و دانشجویان به دنبال آن هستند در مقابل با حجم ارزی که برای مهاجرت یا سرمایه‌گذاری در خارج کشور از ایران بیرون می‌رود رقم ناچیزی است. او ادعا می‌کند خریدهای عمده به قصد نگهداری در ایران قبلاً انجام گرفته و با قیمت‌های فعلی و وضعیت جاری «به نظر می‌رسد خریدهای عمده برای فعالیت‌های بازرگانی یا خروج سرمایه از ایران صورت می‌گیرد.»

کارکنان یک صرافی معروف نیز به صورت پراکنده و سربسته می‌گویند خروج ارز توسط سپاه و نهادهای حکومتی از طریق «بانک‌ها و صرافی‌های خودشان» و «روش‌های دیگر» صورت می‌گیرد. پاسخ روشنی به ماهیت این روش‌های دیگر داده نمی‌شود. قابل فهم‌ترین اظهار نظر این است که «همان‌طور که زمان احمدی‌نژاد با چمدان ارز وارد می‌کردند الان همان‌طوری ارز می‌برند.» یکی از همکاران او می‌خندد و می‌پرسد: «چمدان؟» دیگر همکارانش هر کدام با پوزخند کلمه‌ای می‌گویند: «نیسان»، «کامیون»، «کشتی»، «هواپیما!» یک خانم و آقا که ظاهراً مشتری قدیمی و هر روزه این صرافی هستند می‌گویند: «اصلاً چرا وارد کنند که بعد مجبور شوند آن را خارج کنند؟»

یک استاد دانشگاه در تهران گفته است: «... در حقیقت فعال اقتصادی نمی‌تواند پول چاپ کند. این در انحصار بانک مرکزی یک کشور است. بانک‌ها نیز در ایران با روش‌هایی این کار را می‌کنند و انحصار را دور می‌زنند. نرخ تورم ۴۵، ۳۵، ۲۷، ۲۲، ۱۹ درصدی و این نرخ تورم ۱۲/۵ درصدی که دولت اخیر می‌گوید یعنی دولت برای جبران کسری بودجه خود دارد اسکناس چاپ می‌کند. تعجب می‌کنم که همه دنبال دلایل کاهش ارزش پول ملی هستند ولی عاملی به این واضحی را کسی توجه نمی‌کند.»

حسن روحانی درباره کاهش ۵۰ درصدی ارزش پول ملی و به همان نسبت کاهش قدرت خرید مردم، کاملاً سکوت کرده است. حسام‌الدین آشنا در تونیتی مبهم تقصیر را به گردن عربستان و آمریکا انداخته است. با این‌که دالر نایاب است و اگر دالری پیدا شود قیمت آن از ۳۶۰۰ و به تصمصم اخیر دولت ۴۲۰۰ تومان به نزدیک ۸ یا ۹ هزار تومان رسیده است. رئیس کل بانک مرکزی می‌گوید افزایش نرخ ارز کار تلگرام و امارات و ... است و اقدامات دولت برای ثبات نرخ ارز را مناسب و موثر دانسته است. با این حال این روزها همه مردم ایران درباره افزایش قیمت دالر، فروپاشی سیستم سیاسی حاکم بر ایران، راه‌های حفظ دارائی‌ها، رفتن از ایران، ترس، ناامیدی، ناچاری و جنگ صحبت می‌کنند. حجم اظهارات مردم به حدی است که برای پوشش نظرات شاخص نیز باید دست به انتشار چندین گزارش جداگانه زد.

عضو کمیسیون امنیت و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، گفته است: عده‌ای تصمیم گرفتند هر چه پول نقد دارند، به دالر تبدیل کنند و به همین دلیل قیمت دالر به سرعت بالا رفت. این عده که اکثراً فرزندان‌شان در خارج بهسر می‌برند و دارای مسکن و یا حساب بانکی هستند، تلاش کردند تا ارز از کشور خارج شود که رقم آن هم بسیار بالا بوده و در طی ۴۰ سال حکومت اسلامی، مشابه این میزان خروج ارز که طی این مدت اتفاق افتاد، سابقه نداشته است. به‌گزارش خبرگزاری مهر، ابوالفضل حسن‌بیگی در پاسخ به این سؤال که آیا این افراد مسئولیت دولتی هم دارند، تصریح کرد: «این افراد در همه سطوح اعم از بخش دولتی و خصوصی حضور دارند و صاحب نفوذ هستند.» به گزارش مهر، فضای کسب و کار در ایران چندان اوضاع خوبی ندارد. همه اقتصاد ایران را چند دلال تحت‌الشعاع خود قرار دادند که البته سمیه‌شان حداقل از بانک مرکزی و دولت حسن روحانی هم پر زورتر است. آن‌ها این روزها بازار ارز را بر روی یک انگشت‌شان می‌چرخانند و تا این لحظه هم کسی نتوانسته از دولت، آن‌ها را کنترل کند. داستان هر چه که باشد، اکنون اوضاع و احوال اقتصاد ایران را یک فاکتور البته مهم و تعیین‌کننده به نام نرخ ارز در کنترل خود گرفته است. خبرها حکایت از خروج سرمایه از کشور دارد و هر روز تعداد بیشتری از سفته‌بازان و مردم را به میدان فردوسی می‌کشاند تا همه دست در دست هم، اقتصاد ایران را به انزوا بکشانند. اوضاع اجتماعی در ایران نیز بسیار وخیم است. حتی آمارهای تکان‌دهنده‌ای از زبان مقام حکومتی شنیده می‌شود. رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران، گفت: جامعه ایران اکنون دچار ناکارآمدی اخلاقی شده که مسؤولان با رفتار و عملکرد خود باعث آن شده‌اند.

به گزارش ایلنا، موسوی چلک با بیان این‌که ۲۰۰۰ عنوان مجرمانه در ایران وجود دارد در حالی که میانگین این شاخص در دنیا ۶۰ تا ۹۰ عنوان است، گفت: متأسفانه با داشتن ۸۰ میلیون جمعیت در کشور، مطابق آمار مسؤولان قضائی ۱۵ میلیون و ۲۰۰ هزار پرونده قضائی در کشور وجود دارد این در حالی‌ست که کشور هندوستان با داشتن بیش از یک میلیارد جمعیت، تعداد یک میلیون و ۲۰۰ هزار پرونده قضائی دارد.

او افزود: مطابق آمارهای وزیر دادگستری در تیرماه سال ۹۶، ورودی زندان‌های کشور ۴۵۹ هزار و ۶۶۶ نفر است یعنی ۵۲ نفر به ازای هر یک ساعت. در حالی که در سال ۵۸ این میزان ۱۰ نفر به ازای هر ساعت بود.

او تصریح کرد: وجود تعداد بالای پرونده‌های قضائی، افزایش طلاق (به ازای هر ۳/۵ ازدواج یک طلاق)، افزایش خشونت خانگی، سالمندآزاری (یکی از سه مولفه مداخلات در حوزه مددکاری اجتماعی) و مسائلی از این دست نشانه ضعف اخلاق در جامعه است.

او در ادامه اظهار کرد: آمارها نشان از آن دارد که اخلاق در جامعه ما نهادینه نشده است و حوزه اجتماعی ما، حوزه امنیت ملی ما را تهدید می‌کند و بعد از حوزه اقتصاد، از حوزه اجتماعی به‌عنوان دومین مولفه و نگران‌کننده‌ترین مولفه در کشور یاد می‌شود.

اخیرا روزنامه شرق نوشت: سمینار بررسی عوامل تسهیل‌کننده ازدواج زودهنگام کودکان با محوریت صیغه محرمیت همراه با رونمایی از اثر تحقیقی «خانه‌ای روی آب»، دیروز در دفتر مرکزی انجمن حمایت از حقوق کودکان برگزار شد. در این مراسم کامیل احمدی، نویسنده این اثر تحقیقی که پیش از این نیز روی ازدواج کودکان کار کرده بود، گفت: در تحقیق پیشین روی ازدواج کودکان متوجه مسأله صیغه محرمیت بین کودکان شدم. این در حالی است که واژه صیغه وقتی به کار می‌رود، اولین چیزی که به ذهن متبادر می‌شود صیغه بزرگسالان است.

فرشید یزدانی در ابتدای این پنل گفت: ازدواج واژه دلنشینی است، اما با پسوند ازدواج کودک همه‌چیز غم‌انگیز می‌شود. ما در کشور نزدیک به یک میلیون کودک‌همسر داریم. متأسفانه از سال ۹۵، ثبت احوال آمار ازدواج کودکان را ارائه نمی‌کند. در ایران نزدیک به یک میلیون کودک‌همسر داریم که ۳۷ هزار نفر از آن‌ها زیر ۱۵ سال و ۱۸۰ هزار نفر زیر ۱۸ سال هستند. در واقع ۲۴ درصد از کل ازدواج‌ها مربوط به کودکان است. آمار قابل‌توجه دیگری مربوط به کودکان مطلقه وجود دارد که نشان می‌دهد در سال ۹۳، ۱۵ هزار کودک مطلقه داشته‌ایم؛ ۱۳ هزار کودک ۱۵ تا ۱۸ سال و بقیه زیر ۱۵ سال. متأسفانه نهادهای مرتبط سعی در پنهان‌کردن آمارها دارند؛ در ثبت احوال آمار پسران ازدواج‌کرده زیر ۲۰ سال و دختران زیر ۱۰ سال به تفکیک لحاظ نشده است. مسأله‌ای که سلطه نظام مردسالارانه را نشان می‌دهد و باید ریشه‌کن شود.

مطهره ناظری، وکیل دادگستری و رئیس هیئت‌مدیره انجمن حمایت از حقوق کودکان، نیز درباره پروسه سن ازدواج کودکان در طول تاریخ گفت که تا قبل از انقلاب، سن ازدواج دختران ۱۸ سال، پس از انقلاب، ۹ سال و بعد از آن به ۱۳ سال رسیده است.

مشاور استاندار خراسان رضوی در امور جوانان گفت که میانگین سن ازدواج دختران در شهرستان زاوه ۱۱ سال است.

به گزارش تابناک، علی باغدار دلگشا در نشست «کودکی فراموش‌شده؛ بررسی پدیده کودک همسری از منظر قانونی و فقهی» که در تالار رجائی دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد، مطرح کرد: «طبق آماری که در سال ۹۶ اعلام شد، ۶۳ هزار مورد ازدواج دختران زیر ۱۵ در تهران صورت پذیرفت.»

او افزود: «میانگین اسفبارتر این است که در برخی از شهرستان‌های خراسان رضوی، مانند شهرستان زاوه، میانگین سن ازدواج دختران ۱۱ سال است.»

باغدار دلگشا خاطر نشان کرد: «در شهرستان‌های بسیار کوچک با نمونه‌هایی مواجه هستیم. این تضاد و دوگانگی میان قوانین عرفی و اجتماعی و قوانین شرعی و دینی وجود داشته است و حل‌کردن آن بسیار دشوار است.»

مشاور استاندار خراسان رضوی در امور جوانان، ادامه داد: «از یک جهت ما طرح‌نامه‌ای را در دستگاه دولتی به نام برنامه ششم توسعه داریم که تعریف می‌کند، ایران تا سال ۱۴۰۰ یا ۱۴۰۴ به چه جایگاهی باید برسد و در این برنامه توسعه اشاره می‌کند که غیر از افغانستان و دو کشور آسیایی دیگر، ایران حداقل در یک مسأله جنسیتی از تمام کشورهای آسیایی عقب‌تر هست از توسعه جنسیتی، آموزش جنسیتی و بسیاری از این موارد.»

باغدار دلگشا، با اشاره به این‌که «حقیقت مطلب این است که باید بپذیریم که در سه خرده سیستم جامعه شناختی تغییر را ایجاد کرده‌ایم و در یکی نه»، افزود: «در حوزه اقتصادی ساختارهای اجتماعی ما تغییر کرده در حوزه آموزشی

ساختارهای اجتماعی تغییر کرده در ساختار سیاسی در حال تغییر هستیم هر چند هنوز برخی از اصلاحات مانند رجل سیاسی در حال درگیری است، اما ساختار حقوقی ما تغییر نکرده یا سیستم دیگر مثل حقوق ما به عقب برگشته و باید ساختار حقوقی ما مثل بقیه به جلو برود.»

او مطرح کرد: «ارزش و سختی کاری که نمایندگان در فراکسیون زنان در حال انجام آن هستند این است که مرادفات و رایزنی‌های مختلفی دارند تا برای این که دو سال سن ازدواج را تغییر دهند و البته این دو سال ارزشمند است.» زاوه، روستائی در دهستان زاوه بخش مرکزی شهرستان زاوه استان خراسان رضوی ایران است.

سایت فرارو در تهران نوشت: به‌نظر می‌رسد که تصمیم ترمپ در مورد برجام اهدافی غیر از مسائل هسته‌ای را دنبال می‌کند. در سخنرانی دیشب ترمپ، ضمن اعلام خروج امریکا از برجام، بشدت از نظام ایران انتقاد شد. رئیس‌جمهور امریکا، تصویر بسیار نامطلوبی از حکومت ایران به مخاطبان ارائه داد.

ناظران معتقدند که هدف ترمپ از لغو برجام، تضعیف و براندازی حکومت ایران است. در روزهای اخیر، همزمان با افزایش تنش‌ها بر سر توافق هسته‌ای، برخی از افراد نزدیک به ترمپ صریحا از به کارگیری سیاست تغییر حکومت در ایران حمایت کرده و اعلام کردند ترمپ نیز همین سیاست را دنبال می‌کند.

لحظاتی بعد از اعلام خروج امریکا از توافق هسته‌ای، روزنامه نیویورکتایمز، از اهداف پنهان خروج ترمپ از برجام رمزگشائی کرد و نوشت: «پشت پرده پایان توافق (هسته‌ای) از سوی ترمپ، یک شرط بندی پرخطر وجود دارد مبنی بر این‌که امریکا می‌تواند حکومت (ایران) را بشکند.»

به نوشته نیویورک تایمز، یک مقام بلندپایه اروپائی گفته است: «ترمپ و متحدان خاورمیانه‌ایش، شرط می‌بندند که آن‌ها می‌توانند خط حیات اقتصادی حکومت ایران را قطع کنند و در نتیجه حکومت را بشکنند.»

دونالد ترمپ رئیس‌جمهوری امریکا سه‌شنبه ۸ مه در سخنانی با فاجعه بار خواندن توافق هسته‌ای با ایران، خروج امریکا را از این توافق اعلام کرد. اما پس از سخنان ترمپ حسن روحانی رئیس‌جمهوری اعلام کرد که کشورش فعلا در این توافق خواهد ماند.

پس از این اعلام، ترمپ فرمان از سرگیری تحریم‌های ایران را که بر پایه توافق هسته‌ای تعلیق شده بود، امضا کرد. توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵، میان ایران و گروه ۱+۵ متشکل از امریکا، بریتانیا، فرانسه، روسیه و چین، پنج کشور عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل متحد، به علاوه آلمان، منعقد شد. برپایه این توافق که به آن برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) هم گفته می‌شود، در قبال محدود شدن برنامه هسته‌ای ایران، تحریم‌های اعمال شده علیه این کشور به خاطر این برنامه، لغو یا تعلیق شد.

آیا اروپائیان می‌توانند این شرط را اجرا کنند؟ «تصمیمات اجباری» ایران چه خواهد بود؟ مسأله مهم این است که اروپا از جمله سه کشور بریتانیا، فرانسه و آلمان ارتباط با این‌که آیا امریکا تحریم‌هایی را علیه شرکت‌های آن‌ها که با ایران کار می‌کنند، وضع می‌کند یا خیر، اقدام کرده و تصمیم می‌گیرند.

دونالد ترمپ، روز ۱۸ اردیبهشت با تأکید بر اینکه برجام «نه آرامش آورد، نه صلح» و حکومت اسلامی پس از برجام نیز به گسترش برنامه راکت‌های بالستیک و همچنین «حمایتش از تروریسم» ادامه داد، خروج ایالات متحده از توافق هسته‌ای شش قدرت جهانی با ایران را اعلام کرد.

آنچه که در بالا بدان‌ها اشاره شد بیانگر این واقعیت است که حکومت اسلامی ایران، نه تنها با بحران‌های عدیده اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، نظامی و دیپلماتیک مواجه است، بلکه اکثریت مردم ایران بیش از پیش نگران آینده خود و جامعه ایران هستند. چرا که اکنون تحریم‌های شدیدتر اقتصادی و حتی شبح هولناک جنگ نیز بر بالای سر جامعه ایران

به پرواز درآمده است. در چنین وضعیتی، تنها راه رهائی از این نگرانی‌ها و بن‌بست‌ها، در گرو متحد شدن کلیه مبارزات بزرگ و کوچک موجود سراسر ایران است تا با تکرار خیزش دی ماه سال گذشته، فضای جدیدی در جامعه ایران به وجود آید و نشان دهد که مردم آزاده ایران عزم و اراده کرده‌اند این حکومت جنایتکار را واژگون کنند و با حاکم شدن بر سرنوشت خویش، یک جامعه آزاد، برابر و عادلانه‌ای بسازند. در چنین روندی است که کسی جرات حمله به ایران را نیز به خود راه نخواهد داد.

دوشنبه سی و یکم اردیبهشت [ثور] ۱۳۹۷ - بیست و یکم مه ۲۰۱۸